

EMMANUEL MACRON

«Jo ofereixo renovació als francesos»

En l'entrevista, el candidat presidencial francès Emmanuel Macron parla sobre el seu sorprenent ascens polític, sobre l'anhel de renovació política dels francesos i sobre la necessitat d'emprendre àmplies reformes al país.

Julia Amalia Heyer i Britta Sandberg
© Der Spiegel

Som a bord del TGV 8434 de Bordeus a París. Emmanuel Macron, de 39 anys, ex-ministre d'Economia i actual candidat presidencial, viatja en segona classe. Al compartiment l'aire està carregat, en part a causa de l'equip de rodatge que segueix Macron a cada parada de la campanya. Quan falten només cinc setmanes per a la primera volta de les eleccions, la tensió és palpable.

Macron s'ha convertit en la veritable sensació de la campanya, després de passar d'un estatus d'*outsider* a ser un dels candidats amb millors perspectives per a les eleccions. Ha contribuït al seu ascens l'escàndol en què s'ha vist involucrat el candidat conservador, François Fillon, que és ara investigat per la fiscalia acusat d'haver utilitzat diners públics per pagar a la seva dona i als seus fills per feines que mai no van fer.

Des que van sortir a la llum les acusacions, Macron ha avançat Fillon en les enquestes per a la primera volta, que se celebrarà el 23 d'abril. La populista de dreta Marine Le Pen té tan sols un petit avantatge sobre ell, i és probable que Ma-

cron superés clarament el Front Nacional en la segona volta. Si s'imposa Macron, seria el president més jove de la història de França.

Durant l'entrevista al llarg del trajecte amb tren, a Macron se'l veu cansat de la campanya, però es mostra atent i concentrat en tot moment.

—**Senyor Macron, en aquesta emocionant campanya electoral, vostè pràcticament ha passat de no ser ningú a favorit; i sent un candidat independent sense el suport d'un partit. Això l'ha sorprès? I li fa sentir pressió?**

—Si no pogués resistir la pressió d'aquesta campanya electoral, no seria un bon candidat. I no, que hagi arribat tan lluny no em sorprèn. Hi he donat moltes voltes: si no cregués que podria guanyar, no m'hauria molestat a embarcar-me en tota aquesta aventura.

—**Encara que hagués volgut, no hauria pogut anticipar que s'iniciaria aquest procés judicial contra el candidat conservador, François Fillon. Tampoc no podia preveure que els socialistes presentarien un candidat sense possibilitats.**

—Però sí que sabia que el sistema polític, tal com el coneixem —i tal com el vaig

conèixer jo quan vaig ser ministre— s'està acabant. Havia d'arribar alguna cosa nova. Si no haguéssim fundat el moviment polític En Marxa! a l'abril, els resultats de les primàries probablement haurien sigut totalment diferents, tant dels conservadors com dels socialistes.

—**Quan va tenir clar que es presentaria?**

—Bàsicament ho vaig saber quan vaig donar el tret de sortida d'En Marxa! El meu discurs a la Maison de la Mutualité a París, el nostre primer gran acte, va ser un èxit espectacular. Allò em va portar a dimetir del càrrec de ministre i a presentar la meua candidatura al novembre.

—**Per què està tan convençut que el seu país el necessita a vostè?**

—França, evidentment, no necessita ningú. No crec en els salvadors. Però la manera com el nostre país és governat ha de canviar radicalment. Això comença pels polítics i passa pel nostre sistema electoral, entre altres coses. El que necessitem és una renovació profunda. Jo ofereixo als francesos aquesta renovació. El moviment no té res a veure amb el paisatge polític gairebé segellat hermèticament que havíem conegut fins ara.

—**Arreu del món, els votants estan girant l'esquena a l'establishment, a**

→ **l'elit; i a França, la classe política elitista és especialment destacable.**

—Hi ha molt per criticar, és veritat. El nostre sistema polític hi convida: no tenim representació proporcional, hi ha poca renovació en la nostra classe política i sempre hi ha les mateixes cares. També hi ha una manca de moral: un escàndol rere l'altre. Un sistema com aquest no pot funcionar.

—**Per què hauríem de creure que vostè serà diferent? Vostè també va ser ministre amb François Hollande i es va formar en una escola d'elit.**

—Però no sóc un polític clàssic; jo no domino l'habitual retòrica establerta de la política quotidiana. Estic compromès a adoptar una actitud diferent davant les coses. Vull que els electors puguin confiar en la gent que han votat. Per això volem limitació de mandats. Prou conflictes d'interessos! Les retribucions dels càrrecs electes han de ser transparents.

—**Fa setmanes que viatja pel país. Quina França està trobant?**

—Trobo constantment una energia immensa. Tot i que sovint la gent es pensa que ha de ser el contrari, els francesos volen construir, crear alguna cosa. Es percep una vitalitat que, pel que sembla, passa massa sovint desapercebuda. No es veu, als mitjans francesos. Però també hi ha, òbviament, molta incertesa, angoixa pel futur i a vegades nostàlgia per un passat que potser ni tan sols va existir. I hi ha sovint un sentiment d'haver estat oblidats.

—**Qui se sent com si l'haguessin oblidat?**

—Les grans ciutats són les guanyadores, a França. No tenen problemes. Aneu a Lió, Marsella o Bordeus: allà hi ha la gent d'èxit. Allà saben com gestionar la globalització. Però també hi ha la França de la perifèria, una França rural inundada de dubtes. Hem de tornar a ajuntar aquestes dues parts. Per fer-ho, és clau la nostra classe mitjana, que conforma la base de la nostra democràcia. No la podem perdre, li hem de fer costat.

—**És en aquesta França escèptica que Marine Le Pen i el Front Nacional tenen més èxit. Com té pensat guanyar-hi terreny?**

—Estic intentant escampar optimisme i representar un punt de vista oposat a tots els qui volen que ens aïllem. En les meves aparicions electorals, no parlo només de les reformes que necessita el

nostre país i del fet que això serà dolorós. Això fa 30 anys que es diu. Jo no crec que França sigui capaç de reformar-se; si més no, no en temps normals. Afortunadament, estem experimentant unes circumstàncies excepcionals avui dia. És un moment en què tot és possible.

—**I creu que li ha arribat la seva finestra d'oportunitat?**

—Exacte. Crec que ens trobem en un període de transformació radical. Sigui la digitalització, el medi ambient o el terrorisme. Podem sortir-nos-en en aquest nou món. Tenim la voluntat necessària. Els francesos són enginyosos i innovadors. Però ens hem d'alçar.

—**Quina seria la seva primera decisió oficial com a president?**

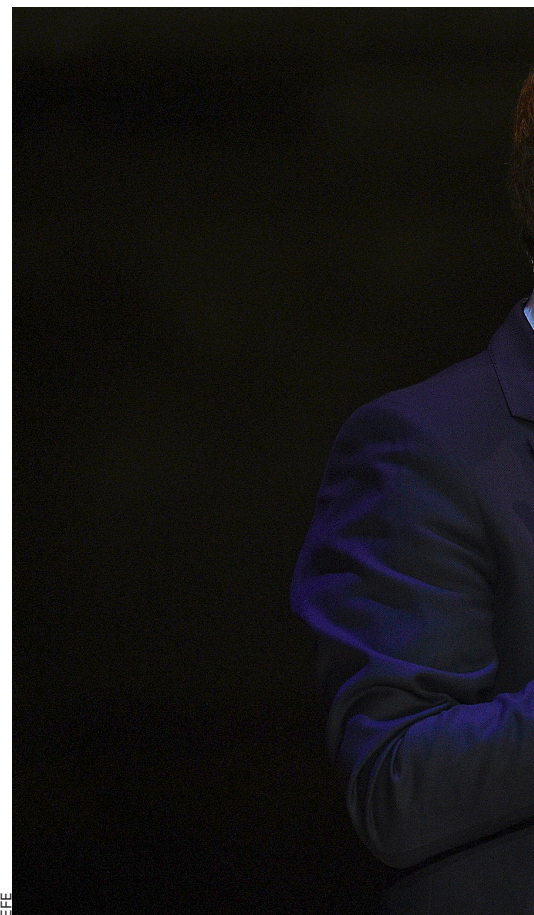
—Tres grans reformes: s'ha d'obrir el mercat laboral, hem de millorar els programes de formació professional i el sistema escolar ha de tornar a fomentar la igualtat d'oportunitats.

—**Més concretament: com es diferenciaria el seu estil de governar del dels seus predecessors?**

—Tant Nicolas Sarkozy com François Hollande, si fa no fa, van asfixiar els seus equips de govern. Jo actuaria diferent. Un president no hauria de governar: hauria de transcendir les línies de partit, delegar responsabilitats i nomenar les persones adients. Ni tampoc no hauria d'actuar com si fos el responsable de tot o com si ho pogués gestionar tot ell sol. Per damunt de tot, un president és un garant de les institucions. Ell determina la direcció general.

—**En campanya vostè s'està presentant manifestament com un proeuropeu. No és arriscat? A Marine Le Pen li van molt bé les coses atacant Europa.**

—Jo defenso Europa, però no sóc naïf pel que fa als seus errors. També hi ha una Europa que no funciona. Però no podem cedir aquestes crítiques als antieuropeus. Fa deu anys que els anem donant més i més espai. Sempre és la mateixa discussió: primer el *Grexit*, després el *Brexit*. Simplement, veiem com Hongria i Polònia trepitgen els valors europeus i no fem res. La incapacitat mútua per proposar alguna cosa ambiciosa per a Europa als nostres ciutadans està esgotant el somni europeu. Sempre hi ha hagut uns quants països, una avantguarda, que volien tirar endavant. Allò va resultar, a iniciativa d'Alemanya i França el 1951, en la Comunitat Euro-

pea del Carbó i l'Acer, base de la unitat europea.

—**Vostè, doncs, advocaria per una Europa nucli amb una unió més estreta?**

—Cal una integració més profunda en el si de l'eurozona. Fa temps que és una realitat l'Europa amb velocitats diverses i no hauríem d'intentar forçar tots els països a avançar a l'uníson. Aquest ha estat un dels errors més grans dels últims anys. No hem continuat desenvolupant l'eurozona perquè teníem por d'espantar els britànics i els polonesos. I a on ha portat això? El Regne Unit ha votat marxar igualment i Polònia ens està dient que Europa és una cosa horrible. Hem perdut molt de temps.

—**Quina és la solució?**

—Necessitem un ministre de Finances comú i un cap permanent de l'Eurogrup. També hem de mirar amb deteniment les institucions europees, fer-hi retocs i també fer-les viables per al futur. El principi ha de ser que cap Estat membre no sigui exclòs des del començament, però també que cap Estat membre no pugui impedir

«A França, els conservadors estan copiant el Front Nacional. Intenten guanyar les eleccions a qualsevol preu»

als altres que avancin. I l'empenta per fer això ha de venir de França i Alemanya.

—Els últims anys, l'equilibri en el si de la UE ha anat variant. Alemanya s'ha tornat més important i França, menys.

—No aconseguirem que Europa es recuperi si França no fa la seva feina. Ara el nostre deure és arribar fins al final amb les reformes. França ha de restablir la seva credibilitat reformant el mercat laboral i gestionant seriosament el pressupost. Al mateix temps, nosaltres, juntament amb Alemanya, hem de tornar a activar el creixement. Crec que els propers cinc anys seran decisius per al nostre futur, potser només els pròxims tres. Ara, el 2017, tenim un any d'eleccions, tant a França com a Alemanya. Després vénen tres anys sense eleccions en què hem de donar forma a Europa.

—Amb qui s'estimaria més col·laborar, amb Angela Merkel o amb Martin Schulz?

—El meu lema és no interferir en els assumptes dels altres. Fent política al meu propi país ja en tinc prou.

—Com avaluaria François Hollande, el president més impopular de la història moderna de França?

—Jo vull guanyar les eleccions per fer que el país estigui en forma per afrontar el futur. En aquest moment no estic en disposició d'avaluar el passat.

—Què passaria si vostè perdés les eleccions i Marine Le Pen acabés sent presidenta?

—El nostre país s'empobriria. Si França sortís de la UE, tant la nostra competitivitat com el nostre poder adquisitiu es reduirien. Probablement això provocaria aldarulls al país. Le Pen destruiria Europa i l'eurozona. A ella i el seu programa polític me'ls prenc molt seriosament. Lluito contra tot allò cada dia, perquè crec que són un error per al nostre país. Perjudicarien tant els nostres conciutadans com les nostres empreses. Una victòria electoral de Marine Le Pen tindria repercussions molt greus per a França.

—I com creu que s'hauria de plantar cara als populistes?

—Passi el que passi, no podem cedir-los el camp de batalla! Miri el que ens està

passant a França. Els conservadors estan copiant el Front Nacional. Estan oblidant els seus principis. Intenten d'aquesta manera guanyar les eleccions a qualsevol preu. Nicolas Sarkozy ja ho va intentar el 2012 i també va fracassar. Es pensen que la gent és idiota, és realment dramàtic.

—Parlant dels conservadors: a Alemanya, una persona acusada en un procés judicial com François Fillon a penes podria continuar la campanya. Com és que a França és diferent?

—Penso que és producte de la diferència entre la cultura protestant i la catòlica. En la nostra cultura catòlica, una persona comet un pecat i després es confessa, i tot s'oblida perquè la persona ha demanat perdó.

—Els francesos perdonaran Fillon?

—Jo no tinc una visió neutral sobre això. Però sí que crec que molts dels meus compatriotes estan afectats pel comportament de Fillon. Ell creu que les normes que s'apliquen als altres no se li apliquen a ell. És precisament aquesta mena de polític del que els francesos estan tips.

Brigitte Macron, l'esposa de 63 anys del candidat, entra al compartiment i s'asseu sense dir res. Va amb texans, un jersei de caixmir blau clar i els cabells rossos i curts. Acompanya Macron a gairebé tots els actes de campanya i és l'"àncora de la seva vida", com es descriu la relació de la parella en un nou llibre. Brigitte Macron va ser professora d'Emmanuel Macron a l'institut a Amiens, era casada i amb tres fills. Va deixar el seu marit per Macron. La parella es va casar el 2007.

—Les últimes setmanes, hi ha hagut atacs a la seva vida privada. S'ha afirmat que vostè és gai i que porta una doble vida. Va fer front a aquestes alegacions en un acte de campanya.

—EMMANUEL MACRON: Feia temps que volia abordar aquests rumors. Sempre és millor dir les coses pel seu nom, perquè elimines tot marge per a històries com aquesta. Em vaig acostar al tema

→ amb una mica d'ironia i allò també hi va posar punt final.

—Va acordar amb la seva dona aquella estratègia?

—E.M.: N'havíem parlat, Brigitte? No, em penso que no.

—BRIGITTE MACRON: No, jo no sabia que ho faria. És que ell ara ja pensa d'una manera independent.

—El fet que un home més jove estigui casat amb una dona que és uns quants anys més gran és...

—B.M.: Gràcies per aquesta formulació, molt amable per part seva: uns quants anys...

—... que té exactament 24 anys més, encara és un xoc per a molta gent, fins i tot l'any 2017. S'ha acostumat a això o el fereix cada cop que topa amb aquests comentaris?

—E.M.: Miri, si estigués amb una dona que tingués 20 anys menys que jo, ningú no ho trobaria estrany. Al contrari: pensarien que és magnífic. Però jo mai no he viscut la vida basant-me en el que els altres guessin pensar de mi.

«Le Pen destruiria Europa i l'eurozona. A ella i el seu programa polític me'ls prenc molt seriosament»

—Per tant, és capaç de distanciar-se de tota la malícia i dels rumors?

—E.M.: Evidentment, hi ha moments que fan mal; els pitjors no són els que t'afecten a tu sinó als altres membres de la família. Però te n'has de distanciar; si no, no series feliç. En algun moment vam decidir que la ignorància dels altres no ens importaria.

—I funciona?

—E.M.: Sí. Brigitte i jo estem immunitzats contra aquest tipus de malícia.

—Com es descriuria a cinc setmanes de la primera volta de les eleccions? Més aviat eufòric o més aviat nerviós?

—E.M.: Com ho va dir un famós entrenador de rugbi una vegada? Estic tranquil, estic en pau amb mi mateix i estic molt decidit. Però també podrien passar moltes coses: hi ha molts riscos.

—Quins?

—E.M.: Dubtes que podrien assetjar de sobte el poble francès.

—Que és massa jove per al càrrec, per exemple?

—E.M.: No només això. També podria em cometre errors. El mes que ve serà decisiu.

—A diferència dels seus competidors, no té un grup sòlid de votants que s'hagi consolidat amb els anys per donar-li suport.

—E.M.: Això no em fa perdre el son. Encara millor! Vol dir que he de convèncer els votants francesos amb contingut i idees. Esquerra i dreta? Aquestes idees es van originar en el món d'ahir.

—Els seus comentaris que l'època colonial francesa va ser un crim contra la humanitat van generar molta indignació. S'ha anat tornant més prudent amb el que diu i com ho diu?

—E.M.: M'agrada dir les coses tal com són. Havia reflexionat perfectament sobre el que vaig dir d'Algèria.

—Sí? Però també va donar àmplies explicacions després.

—E.M.: Em va semblar necessari perquè no havia comptat amb aquelles reaccions. No sabia que aquest assumpte encara fos tan dolorós per als francesos. No recorreré ni vull recórrer a frases buides: això és una malaltia entre els polítics.

—Ja sap on serà el 7 de maig, el dia de la segona volta?

—B.M.: Emmanuel i jo votarem a Le Touquet. L'alcalde ja està nerviós per les mesures de seguretat. Al capdavant, és un poblet d'estiu al costat del mar a la costa del nord de França.

—E.M.: Aquell vespre seré a París a la seu central d'En Marxa! amb tot l'equip.

—I el pròxim cop que ens trobem serà al Palau de l'Elisi?

No contesta. Mira al seu voltant i després es dona uns copets al front amb la mà.

—Què fa?

—E.M.: Si no pots tocar fusta...

—Senyora Macron, senyor Macron, moltes gràcies per l'entrevista. •

Traducció d'Arnau Figueras

HEYSEL
de ARMAND COMPANYY

NOVETATS 3i4
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter

Visita la nostra botiga virtual
en www.tresiquatre.com

Armand Company

Heyssel

34 | 1000

